

Hagyni inkább

MÉSZÖLY – ALAKULÁSOK PARAFRÁZIS

Igyál csak, halacska. AnDEL az akvárium felé emelte a viszkisüveget és lehuppant a kanapéra. Enyhe hányinger. A hal, amit Lili hagyott nála, egy ideig még úszkált a viszkivel ízesített akváriumvízben, aztán elpusztult. Hullája beleakadt egy vízinövénybe, és szinte mozdulatlanul lebegett.

Az utolsó fejezetnek a főszereplő haláláról kell szólnia. Szent Ilona szigete, ezernyolcszáz kilométerre a nyugat-afrikai partoktól. Száműzetés, meg a szervezetben felgyűlt arzén. AnDEL eltervezte, hogy egy lassan hömpölygő szövegben írja le a haldokló császár mindennapjait, kapcsolatát brit foglárával, az orvosok tehetetlenségét, ahogy a legkülönbözőbb gyógyszerekkel tömik a legyengült és fényét veszített Napóleont, gondolatait, elmékedéseit a hatalomról, amelyet soha vissza nem kaphat, a moszkítókat ráját és a magányt. Jó ötven oldalra saccolta a megrendítő véget. De kinek van ilyesmire ideje? Ötven oldal szenvedést leírni, hogy az olvasó egy lendülettel átlapozza? Senki se szereti az ilyesmit. Én a legkevésbé. A trópusi pára, a moszkítókat zümmögése. Felesleges. Elég lesz ennyi: Napóleont Szent Ilona trópusi szigetén érte a halál.

Eljátszott azzal is, hogy megváltoztatja a halál okát. A lehetőségek:

- a) egy francia egység megpróbálja kiszabadítani a császárt, aki végzetes golyót kap, és három oldal alatt elvérzik,
- b) a foglár megmérgezi,
- c) menekülés közben megfullad.

Felvont szemöldökkel nézte jegyzeteit. Párizsban biztos jobban menne az írás, gondolta. Úgy döntött, jobb lesz pihentetni a dolgot, amíg valami jó ötlete nem támad.

A szél AnDEL felé fújta a bagó füstjét. Az egyik egyetemista, szájában olcsó ukrán cigarettával várta, hogy kinyisson a könyvtár. AnDEL az órájára nézett. Még két perc, mindig pontosak. Néhány Napóleonnal foglalkozó kötetet akart kivenni. A sötétre lakkozott tölgyfa kapu megmozdult, kopaszodó férfi ékelte ki a kapuszárnyat. AnDEL kezében nyomtatott listával az egyetemes történelemmel foglalkozó könyvekhez ment, és összeszedett hatot. Úgy takarékosan, ennyit még elbírnak a hátizsákban. Miután gondosan kiválogatta őket, megpillantotta a szépirodalmi polcon Yukio Mishimától az Aranytemplomot. Rövid dilemma: Waterloo-i csata vagy Aranytemplom? Aranytemplom. A csata történetét visszatette a polcra. Valaki biztos nagyobb hasznát veszi,

gondolta. Még így is volt ötkötetnyi Napóleon. Több mint elég, egy olyan korban, mosolygott Andel, amikor két híradó alapján háromszáz oldalt írnak az al-Kaidáról. Az egyik polcon meglátta Lewis Carrolltól az Alice folytatását is, úgyhogy visszatette a Napóleon szeretőiről szóló könyvet is. Ezt még eljátszotta kétszer. Az egyik kötetet túl vaskosnak találta, úgyhogy végül csak öt könyvet vett ki, és abból mindössze egy szólt a császárról.

Hazaérve elolvasott tíz oldalt, de hihetetlenül unalmasnak találta a szembenálló felek haderejének leírását. Álmosággal küszködött, holott még csak délután kettő volt. Inkább nekikezdett az Alice-nek. A másik könyvet félre rakta az éjjeliszekrényre, álmatlanság esetére. Lewis Carrollon persze nem unatkozott. Magába szippantotta a fordított világ fejetlensége. Úgy vélte, Tükkörországban az idő egészen különös formát ölt: egy helyben áll. És mintha ő is ezt a mozdulatlan pózt vette volna fel a könyv elolvasása után, egész nap ásitott.

Mikor Lili elment, akkor kezdett írni. Az egyetemen a vén hülye Bossányi egyszer azt mondta, van, amiről nem lehet regényt írni. Ilyen például Napóleon.

Andel fogott egy darab papírt, felírta rá, CÉL: Regényt írni Napóleonról.

Odacelluxozta a monitor mellé, a falra, hogy jól lássa, akárhányszor leül a számítógéphez. Kicsit nézegette. Nevetségesnek találta. Lefeküdt, és hamar elaludt. Hajnal felé ugyanazt álmodta, mint majd' minden éjjel, Lilivel találkoztak, elmentek egy pubba, ahol Bob Dylan vagy Zorán szólt. Nem tudta volna megmondani.

Reggel átnézte a jegyzeteit a regényhez. Rémllett neki, hogy az ivászat vége felé Sztanisa valami olyasmit mondott, hogy ha nem tart elég jónak egy részt, akkor azt nyugodtan húzza ki.

Kihúzta mindet.

Andel megnézte a naptárt. Lassan három hónapja dolgozik a művön. Minden nap összeszedi az ötleteket, hogy aztán semmi ne legyen belőlük.

Egy este vette a hátizsákját, és elment a Szilvuplébe. Remélte, ott találja Rakitát. Hétfő volt, latin est. A DJ olyan hangerőn pörgette a kubai salsát, hogy csak kiabálva lehetett beszélgetni. Korán érkezett, leült a fal mellé, egy székre, és elnézegette a táncoló párokat, ahogy a villódzó diszkófények kékre, pirosra és neonsárgára festik lépteiket. Latin hétfő, a parkett hamar zsúfolásig telik. Kiszúrt egy zöld blúzós lányt. Nem volt fix partnere, több fiúval táncolt felváltva, de mindig olyan szögben, hogy Andel tökéletesen tudta követni a mozdulatait. Előrébb hajolt, hogy jobban lássa, amikor egy pár nekiment a kezének. A viszki a farmerén idétlen nyomot hagyott.

Figyu, egy kis szívesség kéne, vágott egyből a közepébe Rakita.

Elmondta, hogy látta Andelt bejönni a végére, aztán egy zavaros história után a kezébe nyomott egy nejlonzacskónyi füvet, azzal, hogy tegye félre neki, és majd jelentkeznek. Andel ott állt, egy jó félkilónyira saccolt marihuánával a kezében. Szerencséjére idejében felocsúdott, bedobta az marihuánával teli zacskót a hátizsákba, kezét mosott, és próbálta megtalálni a tömegben Rakitát. Nem volt ott. Kiment az utcára. Pár srác cigizett a bejárat előtt. Kénytelen volt hazavinni a füvet, és egész úton azon izgult, mi történne, ha igazoltatnák.

Hazaérve kitette a konyhaasztalra a drogot, leült, és csak nézte. Az jutott eszébe, hogy megméri, jól taksálta-e a súlyát. Valamivel több, mint fél kilót nyomott. Reménykedett, hogy Rakita hamarosan hívja, és annak ellenére, hogy elmúlt éjfél, nekiállt filmet nézni. Ám hiába próbált a cselekményre koncentrálni, ötpercenként leste az óráját és a mobilját felváltva.

A vége főcímrre ébredt. Közben se sms, se hívás nem érkezett. Kikapcsolta a tv-t és lefeküdt aludni.

Rakita másnap, sőt a következő napokban sem jelentkezett. Andel próbálta rendezni jegyzeteit, miközben állandóan a zacskónyi fűre gondolt. Végül betette a konyhaszekrény fiókjába, hogy ne legyen szem előtt, de még így se tudott az írásra koncentrálni. Kezdett igazán dühös lenni Rakitára, aki a számát sosem adta meg, és ha valamit közölni akart, rejtett számról vagy telefonfülkéből hívta Andelt.

Rövid böngészés után megvette Márqueztól a Bánatos kurváim emlékezete új kiadását. Úgy gondolta, e könyvben viszi haza az ihletet. Útközben az égen két repülő kondenzcsíkja keresztezte egymást, bejelölve, hogy itt lakik az Isten.

Belépve a lakásba fűszagot érzett. Megnézte a fiókot. Az anyag még ott volt. Talán arra várt, hogy amíg nincs otthon, Rakita bejön egy álkulccsal és elviszi?

Leült a laptop elé és írni próbált. Azon a változaton dolgozott, amit Sztanisa ajánlott. Napoleon csak egy bolond a pszichiátrián.

A második mondat után hagyta abba. Egy ideig téblábolt a lakásban. Kivette a füvet a fiókból, ismét a konyhaasztalra tette és nézte.

Rakita a következő héten sem hívta, és amikor Andel körbejárta a törzshegyeit, akkor sem találta. Hát így állunk, gondolta Andel és kinyitotta a nejlonzacskót.

Szívott, és közben úgy csinált, mintha a regénnyel foglalkozna, de tulajdonképpen csak szívott. Végignézett kétévadnyi SpongyaBobot. Különösen az a rész fogta meg, amelyben SpongyaBob és Patrick találnak egy gitárt, és

együtttest alapítanak. Annyiszor visszatért ehhez a részhez, hogy szinte kívülről megtanulta a dialógusokat:

Patrick: *Mit csinálsz? Mit nézel?*

SpongeaBob: *Semmit... Vagy te látod? Mi a fene az? Létra...? Csak azt nem értem, miért hagyta itthon a gitárt. Pont arra nem volt szüksége?*

Egy reggel megnézte, hányadika van. A fűből már a fele elfogyott, a regényből még a negyede se volt kész. Próbálta logikusan végiggondolni a dolgokat, és szomorú konklúzióként lehúzta a vécén a maradék fűvet.

Így már Rakita hiába keresné. És erre bevillant Andelnek, mint valami tény, amit már megírtak az újságok, hogy Rakita eltűnt. Pontosan, mint egy álom, vagy ahogy az a taxi a barátnőjével, az éjszaka közepén.

Félig-meddig a húsvétvasárnapi hideg szél üldözte be a templomba, na meg a kíváncsiság is, hogy az ima meghallgatásra talál-e. Az oltárnál a lámpa kontakthibás, villogott, és ettől az egész olyannak tűnt, mint valami reklám Máriával meg a Kisjézussal: Figyelem, itt megváltás kapható!

Jöjjön el a te országod, legyen meg legalább az első fejezet.

Körbejárt a főhajóban, a stációk mentén, leült a padsorba, és várta az isteni kinyilatkoztatást.

Otthon átolvasott egy történelmi folyóiratban megjelent írást a waterlooi csatáról. A magazint kifejezetten azért a cikkért vette, de akárhogy is próbált figyelni, végtelenül unta minden sorát. VI. hadtest, 15 000 ember, gyalogsági tartalék, 5000 lovaskatona indít rohamot satöbbi.

Mire a végére ért, elment a kedve az írástól.

Hajnali háromkor arra ébredt, hogy írnia kell. Bekapcsolta a számítógépet és nekikezdett. Mondatokat fogalmazott, kerek egészeket, és a fejében már ott volt a következő. Egy pillanatra sem állt fel a monitor elől. Napóleon alakja lassan előtűnt.

Tizenegy óra is elmúlt, amikor felébredt. Hosszú idő után most először gondolta úgy, hogy valóban el tudja érni a kitűzött célt. Összedobott egy kései reggelit, beindította a laptopot, és már alig várta, hogy átnézhesse az éjszaka termését.

Nyolc oldal. Tele marhasággal. Napóleon így, Napóleon úgy. Pár klikkeléssel gyorsan letörölt mindent. A kis fecni ott lógott az orra előtt a motivációs szöveggel. CÉL.

Egy öt négyzetméter körüli szoba az Hôtel D'angleterre-ben, wifivel és zuhanyzóval felszerelve, pár percre a Diadalívtól. Az ablak a Rue Lauristonra nézett, egyenesen a vietnámi étteremre. Ott volt Párizsban, gondolta, illene megjönnie az ihletnek is. Még a megérkezés napján megnézte a Diadalívet,

aztán a Lafayette áruházban vett két boxeralsót, mert keveset hozott magával. Amikor fizetett, akkor jött rá, hogy a Tati olcsóbb lett volna. Elment a Pompidou központhoz, megnézte az aktuális kiállítást, és amikor végzett, megnézte még egyszer, csak hogy elodázza Napóleon sírjának meglátogatását.

A második napon valahogy a Pigalle metrómegállóhoz ért. Találomra fordult egyik utcából a másikba, amikor megpillantott egy rácsos kaput, amely mögött mintha egy újabb utca lett volna. A rácson tábla, Avenue Frochot, *voie privée*. Csak állt ott, bámulta, aztán a háta mögül női hangot hallott:

Invité?

Oui, válaszolta mosolyogva. A nő nem kérdezősködött többet, hanem beengedte egy kulccsal. Merci, mondta, és igyekezett lemaradni, nehogy a nő firtatni kezdje, kihez jött.

Az elzárt utcácska.

Neoreneszánsz villák, illatozó rózsafák. Ha itt nem csókol szájon a múzsa, gondolta, akkor sehol. Végigsétált, egészen a hetes számig, ahonnan már nem volt tovább. Zsákutca. Visszafordult, nézte az épületeket, hallgatta a madarak dalát, de az ihlet csak nem jött.

És más se, így a kapun nem tudott kijutni. Kicsit megrángatta, lágyan, aztán erősebben, de nem moccant. Gondolkodott, mit tehetne. Átmászni a rácson rossz ötletnek tűnt. Úgy döntött, vár, amíg valaki arra nem megy. Abban reménykedett, hogy a nő, aki beengedte, csak látogatóba ment valakihez, és hamarosan visszajön. Talán azért van kulcsa, mert itt lakik az anyja.

De a nő nem jött vissza.

Tíz perc múlva Anđel becsöngetett az egyes számú villába. Szerencsétlenségére nem látta, melyik épületbe ment a nő, úgyhogy találomra választotta az egyest. Nem nyitottak ajtót. Csöngetett megint, hátha nem hallották a háziak, de semmi nem történt. Ránézett az órájára, legalább húsz perce volt már bezárva. Becsöngetett két másik házba is, de egyik se nyílt ki. Egy ideig fülel az ablakoknál, de úgy tűnik, mintha senki sem lakna ezekben a villákban. Kezdte kellemetlenül érezni magát. Leült az egyik lépcsősorra és a rózsákat nézegette, játszott pár menet tetríst a mobilján, de semmi sem kötötte le. Ismét felállt, ismét végigsétált az utcácskán, eredmény nélkül rángatta a kaput. Újra becsöngetett az egyes villába. Két vagy három percig várt, hogy valaki megjelenjen az ajtóban, és szegényes franciatudásával elmagyarázza a szituációt. Végigsöngette a többi villát is, miközben arra kezdett gyanakodni, hogy a házaknak van egy másik kijárata is, mert az kizárt, hogy ennyi süket lakjon egyetlen utcában, vagy hogy senki ne legyen otthon, hiszen a nőnek, aki beengedte, határozottan ebben az utcában kell lennie. Ránézett mobilja kijelzőjére. Már több mint egy órája az Avenue Frochot foglya volt. Végigpörgette a telefon névjegyzékét, de nem talált senkit, aki segíteni tudna. Visszarogyott a lépcsősorra, megette az egyik szendvicset, amit a városnézésre

készített. Mikor megtörölte száját, legszívesebben odahajította volna a koszos szalvétát a rózsák tövébe. Ebben a pillanatban eszébe jutott valami. Bekopogni még nem próbáltam. Lehet, hogy a csengő egyik házban sem működik, de a kopogásra, az idegen zajra mindenki felkapja a fejét. Odafurakodott az egyes számú villa hatalmas, béz színű függönnyel eltakart ablakához, vigyázva, hogy ne tapossa le a ház mellé telepített virágágyást. Bezörgetett, először csak egy ujjal, illedelmesen. Mikor erre sem érkezett reakció, egyre dühödtebben verte az üveget, és azt se bánta volna, ha betöri. Hozzá még kiabált is. Allô, allô!

Erre meglibbent a függöny. AnDEL annyira megijedt, hogy hanyatt esett és egy lila margaréta karója felsértette az alkarját. Feljajdult. Az ablakon senki sem nézett ki. Most már tényleg elege volt az egészből. Felállt, leporolta a nadrágját, és a karját fájlalva visszatért a lépcsőhöz. Azon gondolkodott, hogy valóban meglebbent-e az a függöny, vagy csak képzelődött.

Még sokáig gubbasztott a lépcsőn, amikor egy hazatérő úr kiengedte. Már zárta a kaput, mire AnDel feltápáskodott, és elgémberedett tagjaival odaért hozzá.

Pár nappal később, Budapesten utána nézett a helynek. Azt írták, hogy a XIX. században épült utca villáiban több neves személy élt, így például Flaubert, Django Reinhardt, sőt Dumas és Victor Hugo is. Valamint ebben az utcában lakott Párizs egyik neves kurtizánja, Apollonie Sabatier is, akit csak La Présidente néven emlegettek kortársai, és akiről azt beszéltek, ő ihlette Baudelaire A romlás virágai című művét.

Az utcának egy másik érdekessége is volt. Az egyes számú villában, ahová becsöngetett, két egymást követő bérlő, Victor Massé zeneszerző és Matthieu Galey színikritikus is ugyanúgy halt meg, paralízisben, ágyhoz kötve. A leírás szerint a házról akkor bizonyosodott be, hogy el van átkozva, amikor egy házvezetőnőt leszúrtak a lépcsősoron, és a következő lakó csak azután mert beköltözni, hogy egy pap hivatalosan is levette a rontást a villáról.

A párizsi utazás harmadik napján AnDel végre elment Napóleon sírjához. Nem érzett se csodálatot, se inspirációt. A noteszébe mindössze ennyit írt:

Sokan voltak.

A hotel bárjában rendelt egy viszkít. Nem is értette, mit keres Párizsban, vagy honnan jött az ötlet a francia témájú regényhez. Visszament a szobájába, és nem csinált semmit, azon kívül, hogy néha ránézett a sebre. Csúnya volt.

Másnap reggel vett egy jegyet online a Budapestre induló gépre. Volt még négy szabad órája. Kiegyenlítette a szállodai számlát, összecsomagolt, meg nézte, hogyan juthat ki a reptérre a leggyorsabban tömegközlekedéssel, aztán az első sarkon fogott egy taxit.

Lehet, hogy azzal kellene kezdeni, hogy elmentek ebédelni egy kínai gyorsétterembe, és estefelé Lili hasa fájni kezdett. Andelnek semmi baja. Nem gyanakodtak, hogy az ebéd miatt lett volna, de a hasfájás másnap, és harmadnap is megmaradt. Lili elment az orvoshoz. Ultrahangos vizsgálat a gasztroenterológián, továbbküldik más orvosokhoz. Egy nap, amikor hazajött, azt mondta, nem lehet gyereke. Nem sírt, bár pirosabb volt az arca, mint szokott. Andel hosszas vigasztalásba kezdett, melyet Lili szó nélkül hallgatott végig. Amikor Andel elhallgatott, Lili minden átmenet vagy felvezetés nélkül közölte, Londonba megy. Levegőváltás, tette hozzá magyarázatként, és elfordította fejét.

Andel kérdésére, hogy menjen-e vele, egy nagyon határozott nemmel válaszolt. Majd megnyugszik, gondolta Andel. Ugyan volt benne sértettség, de őszintén úgy gondolta, hogy az utazás jó hatással lehet barátnőjére. Azt viszont nem hitte volna, hogy Lili már a hajnali járattal indul. Csendben segített a csomagolásban, csinált neki két szendvicset, vajkrémmel, szalámmal, mellé paradicsomot vágott. Hívott neki taxit, éjjel egyre. A várakozás keserves volt. Úgy tettek, mint akik tévét néznek, de valójában Andel Lilit nézte, Lili pedig a csatornán túlra.

Nem is olyan jó a melle, gondolta Andel.

Tíz perccel egy előtt felvette a kabátját, lementek a ház elé, és miután betették a bőröndöt a csomagtartóba, Lili rövid, szenvtelen hangon közölte Andellel, nem akarja, hogy kikísérje a reptérre. Hideg puszit nyomtak egymás arcára, Lili beült a kocsis hátsó ülésére. Andel egy ideig még nézte a taxi kihunyó fényét, aztán amikor fájni kezdett, felment aludni.

Azóta nem látta Lilit. Persze próbálta vele felvenni a kapcsolatot, e-mailen, telefonon, de Lili semmire sem reagált. A Facebookról törölte magát. A legfurcsább azonban az volt, hogy mikor Andel felhívta a szüleit, majd Lili öccsét, ők is csak annyit mondtak, úgy tudják, Lili Londonban van. Andel fontolóra vette, hogy ki kéne menni Angliába, megkeresni, de mivel semmiféle kapaszkodója nem volt, arra jutott, hogy ostobaság lenne egy ilyen kalandba belevágni.

Néha benézett Lili szekrényébe, végigsimított az otthagyt ruhákon, és próbálta felidézni a lány parfümének illatát. A barna pulóverhez, amelyet ki nem állhatott, utálkozva nyúlt, és egyből belegyömöszölte a konyhai kukába. A többi ruhát még hetekig egy szék hátán tárolta, majd egy nap, amikor vásárnapi nagytakarítást csinált, áttette őket egy másik székre.

Minden szóra emlékezett, ami azon az éjszakán elhangzott.

Andel annyit mondott, sajnálom, mire Lili kiabálni kezdett.

Szerinted, hol voltam minden hétfőn? Megmondhatom, orvosnál voltam, de te azt se tudod, kihez járok!

Andel elhúzta szája szélét. Úgy érezte, csak útban vannak a ruhák. Felnyalábolta őket, és levitte a kukába.

Megbeszéltek egy találkozózt Sztanisával. Mondta, hogy jön egy író vagy költő barátja is. Vettek a non-stopban hat dobozos sört, és leültek egy padra az Egyetem téren. Nézték az embereket, ittak. Sztanisa barátja Fuxként mutatkozott be. Azt mondta, valahol azt olvasta a napokban, hogy a jó próza olyan, mint a valóság.

Ez majdnem igaz is, mondta Andel, mert valójában a jó próza maga a valóság. Egyetértően bólogattak. Fux régebben szerelmes versekkel próbálkozott, Verlaine stílusában. Próbálta elképzelni, milyen lehet egy férfinak címezni a szerelmes költeményeket.

És miért hagyta abba?, kérdezte Andel, amire Fux annyit mondott, hogy kifogyott a tinta.

És te min dolgozol, haversrác?

Regény. Napóleonnól.

Nekem nem lenne türelmem regényt írni, mondta Sztanisa. Körbenézett, nem figyelik-e, és azt mondta, tekerjenek egy jointot. A regényírás hosszadalmas, fejtegette Sztanisa, miközben gyakorlott ujjakkal készítette a cigit. Kitalálni a karaktereket, felépíteni a cselekményt... Ezzel szemben a vers gyors.

Sztanisa minden nap ír verseket. Így mondta, tehát nem is csak egyet, hanem este, a munka végeztével odaül a laptopja elé, és ír kettőt, hármat. Főleg rövideket, néha rím nélkülieket. A mobiljába is szokott írni, amikor megy valahová, úgyhogy felolvasott egyet, miközben füstöltek. Egy sor hallgatás után Fux megszólalt, hogy ő ugyan nem írna regényt Napóleonnól. Miért nem? Mert Tolsztoj már megtette helyetted, haversrác. Felbontotta a második sört, húzott egy slukkal. Higgy nekem, haversrác, ezt a regényt nem lehet megírni. Lehetetlenség. A legnagyobb franc..., böfögött, franciáról akarsz írni? Te egy intelligens csávónak látszol. Miért művelsz ilyeneket akkor?

Hazafele egy ideig együtt mentek a metrón. Andel a Klinikáknál szállt le, ők tovább mentek Kőbánya-Kispestig. Az aluljáróban valaki egy üdítő kupakjával focizott. Mire Andel nekiült a regénynek, már éjjel kettő volt. Még tíz percig bámulta a képernyőt. Aztán kikapcsolta – egyetlen mondat megírása nélkül.

Mindenféle irodalmi szemináriumot látogatott. Az egyikben Bártfai G. Márk volt az előadó. Andel azt gondolta, ennek az embernek aztán tipikus millenniumi almanach neve van. Bártfait különös kapcsolat fűzte a posztkommunista észt prózához és a ríkító mintájú nyakkendőkhöz. Miután Andel felolvasta első zsengejét, Bártfai nem mondott semmit. Ujjaival a térdén dobolt. A szeminárium hallgatói összenéztek, hogy mi van, megkukult, amikor Bártfai egészen lassan csak annyit mondott: egy kis Madis Pruunét kellene olvasnod.

A következő hetekben ugyanez játszódott le, majd' szóról szóra. Egy kis Madis Pruunét kellene olvasnod.

Az ötödik héten Andel megelégette, és úgy döntött, felolvassa Pruune egyik írását. Kiválasztott egy rövid bekezdést egy kevésbé ismert művéből, és rezzenéstelen arccal, sajátjaként mutatta be. Bártfai megdicsérte, sőt méltatta fejlődését.

A következő napokban sem változott semmi. Néha arra gondolt, hagyja a fenébe az egész könyvet, de aztán mégis úgy érezte, muszáj írni. Csak azt nem tudta, hogy mit. Rengeteg ötlete volt, de bármibe fogott, pár nap múlva áthúzta vagy kitörölte a gép memóriájából. Kezében a sokadik vizskivel az aranyhalra gondolt. Mégis csak kívánni kellett volna.

Elővette a jegyzeteit, és kis gondolatjelekkel minden ötletet bepötyögött egy üres dokumentumfájlba. Szinte fizikai fájdalmat okozott neki ez a pár sor. Lement a kínaihoz, maga elé bámulva falta a gung baót, majd otthon a kanapén heverve nézegette mobilja kijelzőjét.

Lehet, hogy Fuxnak és a vén hülye Bossányinak igaza van, és mégsem lehet megírni ezt a regényt?

Lement sétálni. Három perc múlva az Örökimádás templománál volt. Nem ide akart jönni. Mária és a Kisjézus oltáránál már megcsinálták a lámpát, nem villogott, csak ontotta a fényt a Megváltóra. Egy pillanatra Andel úgy találta, épp fordítva van ez, és a Megváltó világítja be a lámpát.

Nézte a szobrot, de nem jutott eszébe, miért kellene imádkozni.

Pár nappal később Andel ismét találkozott Sztanisával és Fuxszal. Ugyanarra a padra ültek, az Egyetem téren. Andel már napok óta nem borotválkozott, és ezt szóvá is tették. Nem borosta volt, nem is szakáll, csak mintha valami fekete bizonytalanság nőtt volna az arcára.

Amikor Fux arról faggatta, hogy áll a regényével, azt mondta, sehogy, és hangosan szapulni kezdte magát. Fux csitította. Ne csináld, haversrác, hisz nem írni fenséges dolog.

Aztán eljött megint a tekerés ideje. Andel megemlítette a hatalmas mennyiségű füvet, amit elszívott. Azt kihagyta a történetből, hogy a csomag másik felét lehúzta a vécén.

Szerdán elment egy írótalálkozóra. Furcsán érezte magát, mivel ő volt az egyetlen, akinek még nem jelent meg könyve. Volt ugyan pár tucat oldalnyi szöveg abból, amit Sztanisa javasolt neki – Napóleon a pszichiátrián – de azt nem akarta elvinni.

Körülbelül negyvenen lehettek. Írócskák, erőltetett angol álnevekkel, mint C. M. Taylor, a Leopárd szeretőm szerzője, vagy P. G. Masters Az utolsó igaz nő alkotója. Egy ismeretlen öltönyös olvasta fel az ismeretlen szerzők műveit mindenféle hangsúly nélkül. Andel az órája percmutatóját bámulta, alibiből

kiment a mosdóba, bevizezte az arcát, megtörölte, még egyszer bevizezte, aztán farmerjába törölte kezét. Vett egy pohár narancslevet a bárban, hadd menjen az idő. Mire visszaért, véget ért a felolvasás, és szabad beszélgetés kezdődött az asztaloknál.

Az egyik tag, egy szőke hajú szemüveges azt vetette fel, hogy ma már nem létezik szépirodalom, csak szórakoztató irodalom van. Már miért ne létezne?, kérdezte Andel.

Mert a szépirodalom hosszú, kifejtő és egyszerűen *too much*. A mai olvasónak egészen egyszerűen már *too much*. Ma az akció számít, különben eladhatatlan. A kiadók első körben padlóra küldenek, ha nem történik valami minden oldalon. És ez, ha belegondolunk, így is van rendjén. Hiszen az irodalomnak fel kell vennie a versenyt a filmekkel. Nem szabad, hogy elvigyen bennünket a hév a leírásokkal meg az érthetetlen lelki történések taglalásával, mert arról talán maga az író is sejt, hogy *too much*.

Andel a saját gondolataival volt elfoglalva, így nem emlékezett pontosan, miket mondott a szemüveges, miközben a narancslevet törölgette az arcáról.

Otthon végre rászánta magát, hogy felhívja anyját.

Anyagot gyűjtöttem, mondta. Párizsban. Aztán tíz másodperc csönd. Andel hallotta, amint anyja rágcsál valamit. Omlós kekszet?

Feladom, nem tudom megírni a regényt. Az anyja azt válaszolta, hogy sohasem volt elég kitartó.

Ez igaz, válaszolta Andel. Elköszönt, és bontotta a vonalat.